

ปัจจัยสู่ความสำเร็จของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในจังหวัดสงขลา
The Key Success Factors of Small and Medium Enterprises (SMEs)
Entrepreneurs in Songkhla Province

พิทยา สิริ^{1*}

Phithaya Siri^{1*}

^{1*}นิสิตปริญญาโท บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต แขนงการตลาด มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

^{1*}Graduate Programmes Master of Business Administration, Program in Marketing,
SukhothaiThammathirat Open University.

*ผู้นิพนธ์ประสานงาน : หมายเลขโทรศัพท์ 08-9977-7997 และ Email : Pitty_7997@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ลักษณะธุรกิจของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดสงขลา 2) ระดับความสำคัญของปัจจัยการดำเนินงานที่มีผลต่อความสำเร็จของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดสงขลา 3) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยในการดำเนินงานกับความสำเร็จของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดสงขลา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่จดทะเบียนการค้ากับสำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัดสงขลา จำนวน 6,513 คน (ข้อมูล ณ มีนาคม 2555) โดยตัวอย่างจำนวน 400 คน ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.9635 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน

ผลการวิจัย พบว่าลักษณะธุรกิจของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดสงขลา พบว่าส่วนมากเป็นธุรกิจประเภทกิจการให้บริการ ผู้ประกอบการจำนวนมากมีประสบการณ์ในการทำธุรกิจไม่ถึง 10 ปี และไม่เป็นสมาชิกของสมาคมธุรกิจ ซึ่งดำเนินธุรกิจแบบบุคคลธรรมดาและมีพนักงาน 1 - 15 คน โดยมีมูลค่าสินทรัพย์ถาวร จำนวน 1 - 50 ล้านบาท ในส่วนระดับความสำคัญของปัจจัยการดำเนินงานที่มีผลต่อความสำเร็จของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดสงขลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านการจัดการทรัพยากรมนุษย์ให้ความสำคัญมากที่สุด รองลงมาคือด้านการจัดการและด้านการผลิต การบริการและการค้า ส่วนด้านการตลาดให้ความสำคัญน้อยที่สุด อีกทั้งความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยในการดำเนินงานกับความสำเร็จของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดสงขลา พบว่ามีความสัมพันธ์ค่อนข้างสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยปัจจัยการดำเนินงานมีผลทางบวกต่อความสำเร็จ ด้านประสิทธิภาพค่อนข้างสูงแต่มีผลทางบวกต่อความสำเร็จ ด้านเศรษฐกิจในระดับปานกลางถึงค่อนข้างสูง

คำสำคัญ : วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ปัจจัยสู่ความสำเร็จ จังหวัดสงขลา

Abstract

The objectives of this research were to study: (1) Business characteristic of Small and Medium Enterprises (SMEs) entrepreneurs in Songkhla Province (2) The operational factor levels that affected to the success of Small and Medium Enterprises (SMEs) entrepreneurs in Songkhla Province (3) The relation between an operations and success toward the Small and Medium Enterprises (SMEs) entrepreneurs in Songkhla Province.

The research population was 6,513 Small and Medium Enterprises (SMEs) Entrepreneurs who registered with Department of Business Development, Songkhla Province (Data from March 2012). The samples consisted of 400 people using multi-stage sampling. The instrument used for collecting data was questionnaire with reliability analysis and α confident at 0.9635. Statistical analyses were percentage, mean, standard deviation and simple correlation by Pearson.

The result of the research revealed as followings: (1) Overall business characteristic of Small and Medium Enterprises (SMEs) entrepreneurs in Songkhla Province was service business with less than 10 years of business experience and they were not the members of business association however they did a business as an ordinary person business with 1- 15 employees and 1-50 million baht of fixed assets (2) The operational factor levels that affected to the success of Small and Medium Enterprises (SMEs) entrepreneurs in Songkhla Province was affected at high level when considering in each aspects found that human resource management was affected at the highest level followed by management and production, services and trading although the marketing was affected at the lowest level (3) The relation between an operations and success toward the Small and Medium Enterprises (SMEs) entrepreneurs in Songkhla Province was had relatively with high correlation with significant at the 0.01 level, by the way, the operation factors affecting to a performance with positive success in high level but these was affecting to an economic with positive success in medium to high level.

Keywords : Small and Medium Enterprises (SMEs), The Key Success Factors, Songkhla Province

บทนำ

จังหวัดสงขลาตั้งอยู่ชายฝั่งตะวันออกของภาคใต้ตอนล่างระหว่างละติจูดที่ 6 17-7 56 องศาเหนือลองจิจูด 100 01-101 06 องศาตะวันออก สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 4 เมตร อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครตามเส้นทางรถไฟ 947 กิโลเมตร และทางหลวงแผ่นดิน 950 กิโลเมตร อาณาเขตติดกับ

ทิศเหนือ ติดต่อกับจังหวัดนครศรีธรรมราช และจังหวัดพัทลุง

ทิศตะวันออก ติดต่อกับอ่าวไทย

ทิศใต้ ติดต่อกับจังหวัดยะลา ปัตตานี รัฐเคดาห์ และรัฐเปอรลิสของมาเลเซีย
ทิศตะวันตก ติดต่อกับจังหวัดสตูล และจังหวัดพัทลุง

ลักษณะภูมิประเทศ จังหวัดสงขลาทางตอนเหนือเป็นคาบสมุทรแคบและยาวยื่นลงมาทางตอนใต้ เรียกว่า คาบสมุทรสทิงพระ กับส่วนที่เป็นแผ่นดินรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าทางตอนใต้ แผ่นดินทั้งสองส่วนเชื่อมต่อกันโดยสะพาน ดิถีสถานนท์ พื้นที่ทางทิศเหนือส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม ทิศตะวันออกเป็นที่ราบริมหาด ทิศใต้และทิศตะวันตกเป็นภูเขาและที่ราบสูง ซึ่งเป็นแหล่งกำเนิดต้นน้ำลำธารที่สำคัญ สัญลักษณ์จังหวัดสงขลาเป็นรูปหอยสังข์ ขนาดพื้นที่ และประชากร มีพื้นที่ประมาณ 7,393.889 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 4,853,249 ไร่ มีขนาดใหญ่เป็นอันดับที่ 27 ของประเทศ และอันดับที่ 3 ของภาคใต้ มีประชากร ณ เดือนธันวาคม 2555 จำนวน 1,367,010 คน แบ่งเป็นเพศชาย 667,250 คน คิดเป็นร้อยละ 48.81 เพศหญิง 699,760 คน คิดเป็นร้อยละ 51.19 จำนวนครัวเรือน 449,859 ครัวเรือน (สำนักงานประกันสังคมจังหวัดสงขลา, มีนาคม 2556)

รัฐบาลไทยได้ให้ความสำคัญอย่างเด่นชัด ในเรื่องการส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ที่มีบทบาทในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ การดำเนินธุรกิจ (SMEs) หมายถึงกิจการอุตสาหกรรมการผลิต (Manufacturing) กิจการค้าปลีกและค้าส่ง (Wholesaling and retailing) และการบริการ (Service) โดยที่กิจการเหล่านี้มีบทบาทที่สำคัญยิ่งในธุรกิจของประเทศไทยมาตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน การประกอบกิจการของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมไทยได้มีส่วนเกี่ยวพันอย่างสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ

วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมถือเป็นกลไกหลักในการเสริมสร้างความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจของประเทศไทย โดยสร้างรายได้และจ้างงานอีกทั้งเป็นเครื่องมือในการแก้ไขปัญหาความยากจนในปี 2553 ประเทศไทยมีจำนวนวิสาหกิจรวมทั้งสิ้น 2,924,912 ราย โดยร้อยละ 99.60 เป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม การจ้างงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมคิดเป็นร้อยละ 77.86 ของการจ้างงานรวมของประเทศ มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมคิดเป็นร้อยละ 42.35 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งประเทศและมูลค่าการส่งออกของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมคิดเป็นร้อยละ 28.40 ของมูลค่าการส่งออกรวมของประเทศ ผลการวิเคราะห์ จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาสและภัยคุกคาม พบว่าวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีจุดแข็งด้านความคล่องตัวยืดหยุ่นสามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์แวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีความสามารถความเชี่ยวชาญด้านทักษะงานฝีมืองานบริการ (Craftsmanship & Hospitality) และด้านการผลิตสินค้าเพื่อตอบสนองความต้องการของกลุ่มผู้บริโภคเป้าหมาย ในขณะที่มีจุดอ่อนด้านการบริหารจัดการธุรกิจความสามารถในการพัฒนาสินค้าและบริการโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน ความสามารถในการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ ในการดำเนินธุรกิจและขาดโอกาสทางการตลาดและการเข้าถึงข้อมูลการตลาดเชิงลึก อย่างไรก็ตามรูปแบบการดำเนินธุรกิจสมัยใหม่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม นอกจากนี้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยังได้รับโอกาสจากนโยบายของรัฐที่ให้ความสำคัญและสนับสนุน สำหรับภัยคุกคามที่ส่งผลกระทบต่อวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่สำคัญ ได้แก่ การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจและการเปิดเสรีทางการค้าที่อาจก่อให้เกิดการแข่งขันทางธุรกิจสูงขึ้น นอกจากนี้การเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์โลกทั้งในมิติด้านการเมืองเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมยังเป็นปัจจัยสำคัญที่เพิ่มความเสี่ยงต่อการดำเนินธุรกิจ (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม)

ภาวะเศรษฐกิจจังหวัดสงขลาปี 2555 ขยายตัวในอัตราที่ลดลง ตามภาวะเศรษฐกิจโลกที่ชะลอตัวทำให้ราคาสินค้าเกษตรที่สำคัญลดลง ส่งผลให้รายได้เกษตรกรและมีมูลค่าการส่งออกลดลง ขณะเดียวกันการท่องเที่ยวชะลอตัวลงจากผลกระทบของเหตุการณ์ระเบิดในอำเภอหาดใหญ่ ส่งผลให้การอุปโภคบริโภคภาคเอกชนชะลอตัวลง ขณะที่ภาคการก่อสร้างและอสังหาริมทรัพย์ขยายตัวดี ด้านอัตราเงินเฟ้อชะลอตัวลงจากปีก่อน โดยอัตราเงินเฟ้อร้อยละ 4.2 เทียบกับร้อยละ 7.1 ในปี 2555 ราคาสินค้าเกษตรที่สำคัญปรับลดลง โดยราคาขางพาราเฉลี่ยกิโลกรัมละ 91.19 บาท ลดลงถึงร้อยละ 29.1 ปาล์มน้ำมันทั้งทะลายเฉลี่ยกิโลกรัมละ 4.78 บาท ลดลงร้อยละ 14.9 และราคากุ้งขนาด 70 ตัว เฉลี่ยกิโลกรัมละ 128.86 บาท ลดลงร้อยละ 4.5 ตามความต้องการซื้อของตลาดที่ชะลอตัวจากผลกระทบวิกฤตเศรษฐกิจโลก (สำนักงานประกันสังคมจังหวัดสงขลา, มีนาคม 2556)

แนวโน้มภาวะเศรษฐกิจสงขลาปี 2556 คาดว่าขยายตัวอย่างต่อเนื่องโดยมีปัจจัยสนับสนุนคือ ราคาสินค้าเกษตรที่มีแนวโน้มดีขึ้น การขยายตัวของการท่องเที่ยวและการลงทุนขณะที่การส่งออกคาดว่าจะดีขึ้นสอดคล้องกับเศรษฐกิจโลกที่ปรับตัวดีขึ้นอย่างช้าๆ อย่างไรก็ตามยังมีประเด็นความเสี่ยงที่ต้องติดตามจากภาวะเศรษฐกิจโลกที่ยังมีความไม่แน่นอนอยู่ ผลของการกระทบของการขาดแคลนแรงงานและปรับค่าจ้างขั้นต่ำเป็น 300 บาท รวมทั้งเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่

เนื่องจากจังหวัดสงขลาเป็นจังหวัดเดียวในภาคใต้ที่เป็นศูนย์กลางการคมนาคมขนส่งการค้า ทำให้เป็นแหล่งลงทุนในอุตสาหกรรมในกลุ่มอาหาร การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร ได้แก่ ผลิตภัณฑ์อาหารทะเลแช่แข็ง ห้องเย็น น้ำดื่มและน้ำแข็ง ปลาป่น ผลิตภัณฑ์จากขางพารา และการท่องเที่ยว โรงแรม รีสอร์ท นอกจากนี้มีการลงทุนในอุตสาหกรรมอื่นๆ ได้แก่ การก่อสร้างเครื่องจักรและยานยนต์ งานโลหะ เครื่องใช้ไฟฟ้า กระดาษ และเครื่องปั้นดินเผา เป็นต้น ในการดำเนินธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีความได้เปรียบมากกว่าธุรกิจขนาดใหญ่ ตรงที่มีความยืดหยุ่นคล่องตัวสูง แต่ก็ยังคงมีปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นคล้ายกับธุรกิจโดยทั่วไป นั่น คือมีการสำรวจพบว่าการเข้าออกจากตลาดของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มีอัตราขยายตัวสูง ทำให้เกิดจำนวนธุรกิจที่เลิกกิจการ มีอัตราเพิ่มขึ้นในขณะเดียวกันธุรกิจที่เข้ามาจดทะเบียนใหม่ก็มีอัตราเพิ่มขึ้นเช่นกัน แสดงให้เห็นว่าวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมบางแห่งดำเนินธุรกิจแล้วประสบความล้มเหลว ต้องเลิกกิจการไปด้วยสาเหตุจากการมีปัญหาในการดำเนินธุรกิจ แต่ส่วนใหญ่ธุรกิจที่ประสบความสำเร็จก็ยังคงดำเนินธุรกิจต่อไปได้อย่างยั่งยืน ในส่วนที่ธุรกิจที่ประสบความสำเร็จโดยมีปัจจัยในด้านต่างๆ ที่เป็นปัจจัยหลักๆ ในการดำเนินธุรกิจ ได้แก่ ปัจจัยในการดำเนินการ เช่น ด้านการจัดการ ด้านการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ด้านการเงินและบัญชี ด้านการผลิต การบริการและการค้า และด้านการตลาด ทำให้เกิดการมีประสิทธิภาพและเศรษฐกิจที่ดี จึงเป็นเหตุจูงใจให้ผู้วิจัยเกิดความสนใจในการทำวิจัยถึงปัจจัยความสำเร็จที่นำไปสู่ความสำเร็จของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยเรื่องปัจจัยสู่ความสำเร็จของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดสงขลา ได้กำหนดวัตถุประสงค์ดังนี้

1. ลักษณะธุรกิจของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดสงขลา
2. ระดับความสำคัญของปัจจัยการดำเนินงานที่มีผลต่อความสำเร็จ ของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลาง

และขนาดย่อมในจังหวัดสงขลา

3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยในการดำเนินงานกับความสำเร็ของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดสงขลา

วิธีการวิจัย

การศึกษาเรื่องปัจจัยสู่ความสำเร็จของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดสงขลา มีระเบียบการวิจัย ดังนี้

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ เป็นผู้ประกอบการ SMEs ในจังหวัดสงขลา ที่มีจดทะเบียนกับสำนักพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัดสงขลา โดยจดทะเบียน รวม 6,513 ราย (สำนักพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัดสงขลา, มีนาคม 2555)

ผู้วิจัยได้เลือกพื้นที่ในจังหวัดสงขลาเป็นพื้นที่เก็บข้อมูล เนื่องจากเป็นศูนย์กลางทางการค้า การขนส่ง เป็นแหล่งท่องเที่ยว และจำนวนผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีความหลากหลายจำนวนมาก และเป็นศูนย์กลางการขนส่งทางน้ำ เป็นศูนย์รวมของหน่วยงานราชการทำให้เกิดธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ประกอบกับความหนาแน่นของจำนวนผู้ประกอบการมาก

2. กลุ่มตัวอย่าง

การเลือกกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ใช้สูตรของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ในการคำนวณเพื่อกำหนดขนาดตัวอย่างของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในจังหวัดสงขลาที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 พบว่าจะต้องใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน

อำเภอ	ประชากร (ราย)	กลุ่มตัวอย่าง (ราย)
กระแสดินธุ์	11	1
คลองหอยโข่ง	36	2
ควนเนียง	28	2
จะนะ	112	7
เทพา	48	3
นาทวี	74	5
นาหม่อม	65	4
บางกล่ำ	162	10
เมือง	826	51
ระโนด	89	5
รัตภูมิ	140	8
สติงพระ	38	2
สะเดา	436	27
สะบ้าย้อย	29	2
สิงหนคร	110	7
หาดใหญ่	4,309	264
รวม	6,513	400

3. การสุ่มตัวอย่าง

เนื่องจากมีกลุ่มประชากรที่ชัดเจนอยู่แล้วและสามารถหากรอบตัวอย่างได้ ผู้วิจัยจึงเลือกใช้วิธีสุ่มตัวอย่างในพื้นที่ที่กำหนด โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) การสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิพื้นที่ จากนั้นเก็บตัวอย่างแบบอาศัยความสะดวก (Convenience sampling) โดยมีจุดเก็บข้อมูลอยู่ในพื้นที่จังหวัดสงขลา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม มีรายละเอียดการสร้างเครื่องมือดังนี้

การสร้างและหาประสิทธิภาพของเครื่องมือการวิจัยครั้งนี้โดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งก่อนที่จะดำเนินเก็บข้อมูลจริง ได้มีการทดสอบความถูกต้องแบบสอบถาม (Pretest) เพื่อทดสอบความถูกต้องของคำถามและความเข้าใจของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 30 ชุด นำมาทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content validity) และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่มีประสิทธิภาพ เพื่อนำมาใช้ในการศึกษาได้ตามวัตถุประสงค์

ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการสร้างเครื่องมือดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารตำราทางวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยสู่ความสำเร็จของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดสงขลา เพื่อประมวลสร้างแบบสอบถาม
2. สร้างแบบสอบถามทั้ง 3 ตอน นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาหลักและอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมเพื่อตรวจสอบ ปรับปรุงและแก้ไข
3. นำแบบสอบถามที่ได้สร้างขึ้นมาให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญได้ตรวจสอบความเหมาะสมของเครื่องมือต่อข้อความคำถามและความเที่ยงตรงของเนื้อหา จำนวน 3 ท่าน
4. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามที่ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะ แล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาหลักผ่านอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม เพื่อตรวจสอบก่อนนำไปทดลองใช้
5. พิมพ์แบบสอบถามฉบับจริงเพื่อนำไปเก็บข้อมูลในการวิจัยต่อไป

การรวบรวมข้อมูล

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data)

การเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ ข้อมูลในส่วนนี้ได้จากแบบสอบถาม โดยการแจกแบบสอบถามที่จัดทำขึ้นให้กับผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดสงขลา ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน โดยแบบสอบถามได้แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของธุรกิจผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา ประสบการณ์ การเป็นสมาชิก ประเภทองค์การ ประเภทการดำเนินงาน มูลค่าสินทรัพย์ถาวร จำนวนการจ้างงาน ประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจ เป็นแบบสอบถามลักษณะแบบเลือกคำตอบ

ตอนที่ 2 ข้อมูลที่เกี่ยวกับปัจจัยในการดำเนินธุรกิจ ได้แก่ ด้านการจัดการ ด้านการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ด้านการเงินและบัญชี ด้านการผลิต การบริการและการค้า ด้านการตลาด เป็นแบบสอบถามลักษณะคำถามแบบประเมินค่า (Rating scale) มีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ

ตอนที่ 3 ปัจจัยความสำเร็จของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เป็นแบบสอบถามลักษณะเลือกคำตอบ และแบบประเมินค่า โดยมาตรวัดระดับความสำเร็จในด้านต่างๆ ของกิจการ ลักษณะคำถามแบบประเมินค่ามีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยมาก

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)

ข้อมูลในส่วนนี้เป็นการศึกษาค้นคว้า แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนสถิติต่างๆ เพื่อนำมากำหนดกรอบแนวคิด รวมทั้งการสร้างเครื่องมือ และเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม โดยศึกษาจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ได้แก่ หนังสือ บทความ งานวิจัย วารสาร และเอกสารต่างๆ จากมหาวิทยาลัย อินเทอร์เน็ต และหนังสือพิมพ์ เป็นต้น เพื่อใช้ประกอบในการสร้างแบบสอบถามและเป็นแนวทางในการศึกษา

ผลการวิจัยและวิจารณ์ผล

1. การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัย โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ โดยใช้หาค่าความสัมพันธ์

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่คำนวณได้ ผู้วิจัยแปลความหมายโดยใช้เกณฑ์พิจารณา (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2538, น.144) ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.81 ขึ้นไป ถือว่ามีความสัมพันธ์กันในระดับสูงหรือสูงมาก

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.61 - 0.80 ขึ้นไป ถือว่ามีความสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างสูง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.41 - 0.60 ขึ้นไป ถือว่ามีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.21 - 0.40 ขึ้นไป ถือว่ามีความสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างต่ำ

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.20 ลงมา ถือว่ามีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ

3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3.2 สถิติเชิงอนุมาน หาค่าสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product Moment

Correlation Coefficient)

ข้อเสนอแนะ

ในการดำเนินธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีความได้เปรียบมากกว่าธุรกิจขนาดใหญ่ ตรงที่มีความยืดหยุ่นคล่องตัวสูง แต่ก็ยังคงมีปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นคล้ายกับธุรกิจโดยทั่วไป นั่นคือมีการสำรวจพบว่า การเข้าออกจากตลาดของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มีอัตราขยายตัวสูง ทำให้เกิดจำนวนธุรกิจที่เลิกกิจการ มีอัตราเพิ่มขึ้นในขณะเดียวกันธุรกิจที่เข้ามาจดทะเบียนใหม่ก็มีอัตราเพิ่มขึ้นเช่นกัน แสดงให้เห็นว่าวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมบางแห่งดำเนินธุรกิจแล้วประสบความล้มเหลว ต้องเลิกกิจการไปด้วยสาเหตุจากการมีปัญหาในการดำเนินธุรกิจ แต่ส่วนใหญ่ธุรกิจที่ประสบความสำเร็จ ก็ยังดำเนินธุรกิจต่อไปได้อย่างยั่งยืน ในส่วนที่ธุรกิจที่ประสบความสำเร็จโดยมีปัจจัยในด้านต่างๆ ที่เป็นปัจจัยหลักๆ ในการดำเนินธุรกิจ ได้แก่ ปัจจัยในการดำเนินการ เช่น ด้านการจัดการ ด้านการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ด้านการเงินและบัญชี ด้านการผลิต การบริการและการค้า และด้านการตลาด ทำให้เกิดการมีประสิทธิภาพและเศรษฐกิจที่ดี

สรุป

1. การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ลักษณะธุรกิจของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดสงขลา ระดับความสำคัญปัจจัยการดำเนินงานที่มีผลต่อความสำเร็จของผู้ประกอบการ

วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดสงขลา และความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยในการดำเนินงานกับความสำเร็จของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดสงขลา

2. การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นผู้ประกอบการ SMEs ในจังหวัดสงขลา ที่มีการขึ้นจดทะเบียนกับสำนักพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัดสงขลา โดยจดทะเบียน รวม 6,513 ราย (สำนักพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัดสงขลา, มีนาคม 2555) กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตร ทาโร ยามาเน่ จำนวน 400 คน ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม มาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ เกี่ยวกับข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยในการดำเนินธุรกิจ จำนวน 5 ด้าน และความสำเร็จของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จำนวน 2 ด้าน การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ค่าสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน

3. ผลการศึกษา

3.1 ลักษณะธุรกิจของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 247 คน คิดเป็นร้อยละ 61.8 และเป็นเพศหญิงจำนวน 153 คน คิดเป็นร้อยละ 38.3 มีอายุ 31 – 40 ปี จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 27.5 รองลงมา มีอายุ 41 – 50 ปี จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 27.3 และกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือมีอายุมากกว่า 50 ปี จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 20.3 มีสถานภาพสมรส จำนวน 210 คน คิดเป็นร้อยละ 52.5 รองลงมามีสถานภาพโสด จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 30.0 และกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือ มีสถานภาพหม้าย จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 7.8 มีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 177 คน คิดเป็นร้อยละ 44.3 รองลงมามีการศึกษาระดับปวช./ปวส. จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 27.0 และกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือ มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 13.8 มีประสบการณ์ในการทำธุรกิจต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 246 คน คิดเป็นร้อยละ 61.5 รองลงมามีประสบการณ์ในการทำธุรกิจ 11-15 ปี จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 21.0 และกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือ มีประสบการณ์ในการทำธุรกิจ 21 ปีขึ้นไป จำนวน 28 คน คิดเป็น ร้อยละ 7.0 มีรูปแบบธุรกิจแบบบุคคลธรรมดา จำนวน 286 คน คิดเป็นร้อยละ 71.5 รองลงมาเป็นคนละบุคคลที่มีชัชนีบุคคล จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 11.8 และกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือ ห้างหุ้นส่วนจำกัด/บริษัทจำกัด จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 5.8 มีที่ไม่เป็นสมาชิกของสมาคมธุรกิจจำนวน 212 คน คิดเป็นร้อยละ 53.0 รองลงมา เป็นสมาชิกสภาอุตสาหกรรมจังหวัด/หอการค้าจังหวัด จำนวน 76 คนคิดเป็นร้อยละ 19.0 และกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือเป็นสมาชิกของสำนักส่งเสริม SMEs จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 9.8 มีดำเนินงานประเภทกิจการให้บริการ จำนวน 190 คน คิดเป็นร้อยละ 47.5 รองลงมาดำเนินงานประเภทกิจการค้าส่ง จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 18.3 และกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือดำเนินงานประเภทกิจการผลิตสินค้า จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 16.5 มีมูลค่าสินทรัพย์ถาวร 1-50 ล้านบาท จำนวน 369 คน คิดเป็นร้อยละ 92.3 รองลงมาคือมูลค่าสินทรัพย์ถาวร 51-100 ล้านบาท จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 6.8 และกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือมูลค่าสินทรัพย์ถาวร 101-150 ล้านบาท และมูลค่าสินทรัพย์ถาวร 151-200 บาท จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5 มีการจ้างงาน 1-15 คน จำนวน 359 คน คิดเป็นร้อยละ 89.8 รองลงมาคือกิจการจ้างงาน 16-25 คน จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 7.5 และกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือกิจการจ้างงาน 51-200 คน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5 และมีประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจ 1-5 ปี จำนวน 162 คน คิดเป็นร้อยละ 40.5 รองลงมา

ประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจ 6-10 ปี จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 28.8 และกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือมีประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจ 21 ปีขึ้นไป จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 3.3

3.2 ความคิดเห็นของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดสงขลา ให้ความสำคัญกับปัจจัยการดำเนินธุรกิจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน จำแนกได้ดังนี้

3.2.1 ด้านการจัดการ ให้ความสำคัญเรื่องการให้ความสำคัญกับการดำเนินงานภายในองค์กร อย่างใกล้ชิดมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ 3.59) ค่า (S.D.0.71) และความชัดเจนในการกำหนดเป้าหมายขององค์กรมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ 3.59) ค่า (S.D. 0.71)

3.2.2 ด้านการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ให้ความสำคัญเรื่องความเหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ 3.61) และค่า (S.D. 0.71) และการให้ความสำคัญและตระหนักในคุณค่าของพนักงานในองค์กรค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ 3.60) ค่า (S.D.0.70)

3.2.3 ด้านการเงินและบัญชี ให้ความสำคัญเรื่องการบริหารสภาพคล่องในการชำระหนี้ เมื่อครบกำหนดชำระเป็นอย่างดีและสม่ำเสมอค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X}$ 3.59) ค่า (S.D.0.75) และความสามารถในการทำให้เกิดความมั่งคั่งสูงสุดแก่ผู้ถือหุ้นหรือเจ้าของกิจการค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ 3.54) ค่า (S.D.0.69)

3.2.4 ด้านการผลิต การบริการและการค้า ให้ความสำคัญเรื่องการบริการและการค้า สามารถแข่งขันกับคู่แข่งได้ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ 3.58) ค่า (S.D.0.66) และความรู้ความชำนาญในการบริการและการค้า อยู่ในเกณฑ์ดีกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับคู่แข่งมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ 3.58) ค่า (S.D. 0.68)

3.2.5 ด้านการตลาด ให้ความสำคัญเรื่องราคาสินค้าหรือบริการอยู่ในเกณฑ์ที่สามารถแข่งขันกับคู่แข่งได้ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ 3.58) ค่า (S.D.0.72) และคุณภาพของสินค้าหรือบริการสามารถแข่งขันกับคู่แข่งได้ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ 3.57) ค่า (S.D.0.75)

3.3 ความคิดเห็นของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดสงขลา ต่อความสำเร็จของผู้ประกอบการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้านจำแนกได้ดังนี้

3.3.1 ความสำเร็จในด้านประสิทธิภาพ เกิดจากการความสามารถตอบสนองความพึงพอใจของลูกค้าอยู่ในเกณฑ์ดีกว่าหรือเท่ากับคู่แข่งมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ 3.60) ค่า (S.D.0.68) และมีสินค้าหรือบริการมีคุณภาพ เป็นที่ยอมรับในตลาดทั่วไปมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ 3.59) ค่า (S.D.0.66)

3.3.2 ความสำเร็จด้านเศรษฐกิจ เกิดจากการมีส่วนแบ่งตลาดอยู่ในเกณฑ์ที่น่าพอใจมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ 3.59) ค่า (S.D.0.64)

3.4 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการดำเนินธุรกิจกับความสำเร็จของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดสงขลา พบว่ามีความสัมพันธ์ค่อนข้างสูง (0.788) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 โดยปัจจัยการดำเนินงานมีผลทางบวกต่อความสำเร็จด้านประสิทธิภาพค่อนข้างสูง (0.760) แต่มีผลทางบวกต่อความสำเร็จด้านเศรษฐกิจระดับปานกลางถึงค่อนข้างสูง (0.699)

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาถึงลักษณะธุรกิจที่มีผลต่อความสำเร็จของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดสงขลา พบว่าเป็นลักษณะธุรกิจที่มีประสบการณ์ในการทำธุรกิจต่ำกว่า 10 ปี ไม่เป็นสมาชิก

ของสมาคมธุรกิจ เป็นบุคคลธรรมดา ดำเนินงานประเภทกิจการให้บริการ มีมูลค่าสินทรัพย์ถาวร 1-50 ล้านบาท มีการจ้างพนักงาน 1-15 คน และมีประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจ 1-5 ปี

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดสงขลา เกี่ยวกับปัจจัยการดำเนินธุรกิจ โดยภาพรวมทั้ง 5 ด้าน และรายด้าน พบว่าโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งสามารถอธิบายได้ดังนี้

2.1 ความคิดเห็นของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดสงขลา เกี่ยวกับปัจจัยการดำเนินธุรกิจ ด้านการจัดการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของเพ็ญจันทร์ ตันติวิมลขจร (2552) ที่ศึกษาเรื่องปัจจัยความสำเร็จของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม: กรณีศึกษาเขตพื้นที่ ภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยความสำเร็จในด้านการจัดการองค์การของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีความสำเร็จอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากการให้ความสำคัญกับการดำเนินงานภายในองค์กรอย่างใกล้ชิดและความชัดเจนในการกำหนดเป้าหมายขององค์กร และมีการกำหนดทิศทางในเรื่องวิสัยทัศน์ พันธกิจ นโยบาย และกลยุทธ์ อย่างชัดเจน

2.2 ความคิดเห็นของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดสงขลา เกี่ยวกับปัจจัยการดำเนินธุรกิจ ด้านการจัดการทรัพยากรมนุษย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากการมีความเหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย และการให้ความสำคัญและตระหนักในคุณค่าของพนักงานในองค์กร

2.3 ความคิดเห็นของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดสงขลา เกี่ยวกับปัจจัยการดำเนินธุรกิจ ด้านการเงินและบัญชี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากการบริหารสภาพคล่องในการชำระหนี้เมื่อครบกำหนดชำระเป็นอย่างดีและสม่ำเสมอ และความสามารถในการหาแหล่งเงินทุนที่มีต้นทุนเงินต้นต่ำเฉลี่ยต่ำกว่าอุตสาหกรรม และความสามารถในการทำให้เกิดความมั่งคั่งสูงสุดแก่ผู้ถือหุ้นหรือเจ้าของกิจการ

2.4 ความคิดเห็นของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดสงขลา เกี่ยวกับปัจจัยการดำเนินธุรกิจ ด้านการผลิต การบริการและการค้า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากการผลิตการบริการและการค้า สามารถแข่งขันกับคู่แข่งได้ ความรู้ ความชำนาญในการบริการและการค้าอยู่ในเกณฑ์ดีหรือดีกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับคู่แข่ง และคุณภาพของสินค้าหรือบริการและการค้าอยู่ในเกณฑ์ที่ดีกว่าหรือเทียบเท่ากับคู่แข่ง และต้นทุนการผลิต การบริการและการค้าอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำ สามารถตอบสนองกลยุทธ์ด้านราคาได้

2.5 ความคิดเห็นของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดสงขลา เกี่ยวกับปัจจัยในการดำเนินธุรกิจด้านการตลาดโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากราคาสินค้าหรือบริการอยู่ในเกณฑ์ที่สามารถแข่งขันกับคู่แข่งได้ และคุณภาพของสินค้าหรือบริการสามารถแข่งขันกับคู่แข่งได้

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดสงขลา เกี่ยวกับความสำเร็จของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมโดยภาพรวมทั้ง 2 ด้าน และรายด้านพบว่าโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งสามารถอธิบายได้ดังนี้

3.1 ความคิดเห็นของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดสงขลา เกี่ยวกับความสำเร็จของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ด้านประสิทธิภาพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากสามารถตอบสนองความพึงพอใจของลูกค้าอยู่ในเกณฑ์ดีหรือเท่ากับคู่แข่ง และสินค้าหรือบริการมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับในตลาดโดยทั่วไป

3.2 ความคิดเห็นของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดสงขลา เกี่ยวกับความสำเร็จของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ด้านเศรษฐกิจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากส่วนแบ่งตลาดอยู่ในเกณฑ์ที่น่าพอใจ และกำไรของธุรกิจอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยของอุตสาหกรรม และอัตราผลตอบแทนที่ได้รับมากกว่าอัตราต้นทุน

4. ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการดำเนินธุรกิจกับความสำเร็จของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดสงขลา พบว่าโดยภาพรวมและรายด้าน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งสามารถอธิบายได้ดังนี้

4.1 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการดำเนินธุรกิจกับความสำเร็จของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดสงขลา ด้านประสิทธิภาพทั้งในภาพรวมและรายด้านมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งนี้เนื่องจากความสำเร็จของผู้ประกอบการ SMEs ด้านประสิทธิภาพ เช่น การเพิ่มหรือขยายสาขา ผลผลิตเพิ่ม คุณภาพของสินค้าและบริการ นวัตกรรม ความพึงพอใจของลูกค้า และภาพลักษณ์องค์กร ขึ้นอยู่กับปัจจัยความสำเร็จ ด้านการจัดการ ด้านการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ด้านการเงินและบัญชี ด้านการผลิต การบริการและการค้า และด้านการตลาด ทั้งสิ้น

4.2 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการดำเนินธุรกิจกับความสำเร็จของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดสงขลา ด้านเศรษฐกิจทั้งในภาพรวมและรายด้าน มีความสัมพันธ์กันทางบวก อยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน คือ ด้านการจัดการ และด้านการเงินและบัญชี ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งนี้เนื่องจากความสำเร็จของผู้ประกอบการ SMEs ด้านเศรษฐกิจ เช่น กำไร อัตราผลตอบแทน และส่วนแบ่งการตลาดขึ้นอยู่กับปัจจัยความสำเร็จ ด้านการจัดการ ด้านการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ด้านการเงินและบัญชี ด้านการผลิต การบริการและการค้า และด้านการตลาด ทั้งสิ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 ผลการศึกษาถึงลักษณะธุรกิจที่มีผลต่อความสำเร็จของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดสงขลา พบว่าเป็นลักษณะธุรกิจที่มีประสบการณ์ในการทำธุรกิจต่ำกว่า 10 ปี ไม่เป็นสมาชิกของสมาคมธุรกิจ เป็นบุคคลธรรมดา ดำเนินงานประเภทกิจการให้บริการ มีมูลค่าสินทรัพย์ถาวร 1-50 ล้านบาท มีการจ้างงาน 1-15 คน และมีประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจ 1-5 ปี ข้อเสนอแนะคือ ผู้ประกอบการในจังหวัดสงขลาส่วนใหญ่ไม่เป็นสมาชิกสมาคมธุรกิจ ทำให้ขาดโอกาสในการร่วมกิจกรรมและการได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐและเอกชน ทางสมาคมต่างๆ ควรเปิดรับสมัครสมาชิกและให้ความรู้ความเข้าใจแก่ผู้ประกอบการในจังหวัดสงขลา ถึงส่วนดีของการเป็นสมาชิกสมาคมให้มากขึ้นเพื่อการต่อรองหรือต่อยอดกับคู่ค้ามากยิ่งขึ้น และผู้ประกอบการเองควรเข้าร่วมเป็นสมาชิก และแสวงหาข้อมูลข่าวสารเพื่อนำมาพัฒนากิจการให้ดีขึ้น

1.2 ด้านการจัดการ ผู้ประกอบการยังขาดการวางแผนและการกำหนดตัวชี้วัดผลการดำเนินงานขององค์กรยังไม่ชัดเจน ยังขาดความรู้ความเข้าใจในการวางแผน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม SMEs ควรจัดอบรมสัมมนาถึงการบริหารงานภายในองค์กรให้กับผู้ประกอบการทั่วไปในจังหวัดสงขลา

1.3 ด้านการเงินและบัญชี ผู้ประกอบการยังขาดความรู้ความเข้าใจต่อการใช้โปรแกรมทางการเงินให้สอดคล้องและให้เหมาะสมกับการดำเนินธุรกิจ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดอบรมโปรแกรมทางการเงินและบัญชีแก่ผู้ประกอบการธุรกิจให้เกิดการเข้าใจการใช้โปรแกรมทางการเงินให้มากยิ่งขึ้น

1.4 ด้านการผลิตบริการและการค้า ผู้ประกอบการยังขาดการให้ความสำคัญกับการสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ ทำให้ยังมีผลิตภัณฑ์เดิมๆ ไม่มีการต่อยอดภาครัฐควรให้การส่งเสริมการคิดค้นนวัตกรรมใหม่ๆ ด้วยการจัดสัมมนา จัดการศึกษาดูงานตามสถานที่ต่างๆ เพื่อให้เกิดแนวคิดใหม่ๆ

1.5 ด้านการตลาด ผู้ประกอบการ ยังขาดสถานที่จำหน่าย การโฆษณา ประชาสัมพันธ์ยังน้อยต่อการตอบสนองความต้องการของลูกค้า สมาคมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนควรให้การส่งเสริมทางการตลาด เช่น การจัดกิจกรรมต่างๆ การรวมกลุ่มกันออกงานต่างๆ ในพื้นที่และพื้นที่ใกล้เคียง

1.6 ผู้ประกอบการควรนำกลยุทธ์ในการลดต้นทุนมาใช้เพื่อทำให้สามารถกำหนดราคาสินค้าที่ต่ำ ผู้ประกอบการควรสร้างความได้เปรียบโดยการสร้างความแตกต่างในผลิตภัณฑ์หรือบริการให้โดดเด่น และตรงความต้องการของลูกค้ามากกว่าคู่แข่ง

1.7 ผู้ประกอบการควรเข้ามาศึกษาถึงการมุ่งเข้าสู่ตลาดย่อย เพื่อเลี่ยงการแข่งขันในตลาดใหญ่ จึงทำให้ผู้ประกอบการขนาดเล็กแข่งขันได้มาก

2. ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ปัจจัยการดำเนินธุรกิจที่มีผลต่อความสำเร็จ ของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในจังหวัดสงขลา ควรศึกษาเพิ่มเติมด้านวัฒนธรรม สภาพแวดล้อม และด้านอื่นๆ เป็นต้น

2.2 ควรศึกษาปัจจัยสู่ความสำเร็จของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในจังหวัดอื่นๆ เพื่อเปรียบเทียบต่อไป

เอกสารอ้างอิง

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2538). **วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 6)**. กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

พิมพ์พิศา สังข์สุวรรณ. (2555). **ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ประเภทธุรกิจก่อสร้างในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร** วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

เพ็ญจันทร์ ต้นติวิมลขจร. (2552). **ปัจจัยความสำเร็จของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม: กรณีศึกษาเขตพื้นที่ภาคใต้ของกรุงเทพมหานคร**. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

“แผนการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ฉบับที่ 3 พ.ศ.2555-2559,” (หน้า 130-194),

โดย สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2555, กรุงเทพมหานคร:

สำนักพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัดสงขลา (ข้อมูล ณ มีนาคม 2555)